

Deficitul bugetar a crescut la 1,57% din PIB, după primele 5 luni, dar e în scădere față de 2021

Deficitul bugetului general consolidat a crescut la 1,57% din Produsul Intern Brut după primele cinci luni ale acestui an, de la 1,23% din PIB în perioada ianuarie-aprilie, potrivit datelor publicate sâmbătă de Ministerul Finanelor.

Soldul negativ este însă în scădere cu aproximativ 0,65 puncte procentuale față de cifrele consemnate în perioada similară a anului trecut, când bugetul încheia primele cinci luni cu un deficit de 2,22% din PIB.

"Execuția bugetului general consolidat în primele cinci luni ale anului 2022 s-a încheiat cu un deficit de 20,90 miliarde lei, în scădere față de deficitul de 26,18 miliarde lei înregistrat la aceeași perioadă a anului 2021. Exprimat ca procent din Produsul Intern Brut, deficitul bugetar a înregistrat o scădere (...) de la 2,22% din PIB la 1,57% din PIB", precizează Ministerul Finanelor.

Evoluția este explicată de creșterea veniturilor totale cu 1,01 puncte procentuale din PIB - influențată în principal de încasarile din TVA, alte impozite pe bunuri și servicii și venituri nefiscale, în timp ce cheltuielile bugetare au înregistrat un avans de 0,37 puncte procentuale din PIB - preponderent pe seama cheltuielilor cu asistența socială și cu dobânzile.

Veniturile bugetului general consolidat au însumat 178,97 miliarde lei în primele cinci luni ale anului 2022, cu 21,5% peste nivelul încasat în perioada similară din 2021. Evoluția favorabilă a acestora fost influențată preponderent de avansul veniturilor din TVA, alte impozite și taxe pe bunuri și servicii, venituri nefiscale și contribuții de asigurări.

Încasarile din impozitul pe salarii și venit au totalizat 14,24 miliarde lei în primele cinci luni, consemnând o creștere de 18,2% (an/an), susținută de sporul încasarilor din declarația unică (+42,1%), impozitul pe dividende (+35,5%), respectiv impozitul aferent pensiilor (+27,2%). Totodată, veniturile din impozitul pe salarii au crescut cu 10,6%, sub evoluția fondului de salarii din economie (+11,5%), exceptând luna mai - cu o dinamică a încasarilor din această categorie peste cea a bazei macroeconomice.

Contribuțiile de asigurări au înregistrat 57,57 miliarde lei în ianuarie-mai, în creștere cu 10,9% (an/an). Ca și în cazul impozitului pe salarii, evoluția este inferioară dinamicii fondului de salarii în primele cinci luni, excepție făcând luna mai.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 7,04 miliarde lei, în scădere cu 12,1% (an/an), ca efect al modificării termenului de plată privind impozitul pe profit aferent anului fiscal 2021, până la data de 25 iunie 2022 (față de termenul de 25 martie prevăzut în anul 2021), ceea ce a condus la reducerea încasarilor din impozitul pe profit de la agenții economici cu 19,5% (an/an), atenuată însă parțial de impozitul pe profit virat de bancile comerciale (+0,6 miliarde lei).

Încasarile nete din TVA au totalizat 38,16 miliarde lei în primele cinci luni, în creștere cu 29,5% (an/an), în timp ce restituirile de TVA au consemnat un nivel de 9,68 miliarde lei.

"Dinamica veniturilor din TVA a fost influențată preponderent de evoluția favorabilă a bazei macroeconomice relevante", subliniază MF.

Veniturile din accize au însumat 14,01 miliarde lei, consemnând o creștere de 1% (an/an), determinată de avansul

încasarilor din accizele pentru produse energetice cu 7,5%, sustinut atât de cresterea consumului de carburanti fata de aceeași perioadă a anului trecut, cât și de majorarea accizei cu 3,6% începând cu 1 ianuarie 2022. Pe de altă parte, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au înregistrat o dinamică anuală negativă (-5,9%), evoluție explicată într-o anumită măsură de reorientarea parțială a consumului de țigărețe către substituenți (produse din tutun încălzit ori lichide cu conținut de nicotină destinate inhalării cu ajutorul unui dispozitiv electronic) taxați cu un nivel mult mai redus al accizei.

Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii au totalizat 8,32 miliarde, înregistrând un avans semnificativ fata de anul precedent (+6,29 miliarde lei), preponderent pe seama încasarilor suplimentare din sectorul energetic.

Veniturile nefiscale au însumat 15,54 miliarde lei, în creștere cu 59,8% (an/an), susținută de avansul veniturilor din proprietate, dividende, redevențe petroliere și varsăminte din veniturile nete ale BNR. De asemenea, nivelul veniturilor nefiscale este determinat și de înregistrarea sumelor din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, potrivit prevederilor art.10, din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011.

Sumele rambursate de Uniunea Europeană în contul platilor efectuate și donații au totalizat 12,59 miliarde lei, în creștere cu 22,2% (an/an).

În ceea ce privește cheltuielile bugetului general consolidat, acestea au fost în suma de 199,87 miliarde lei și au crescut în termeni nominali cu 15,2% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile au înregistrat o creștere cu 0,37 puncte procentuale fata de aceeași perioadă a anului 2021, de la 14,7% din PIB la 15,1% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 48,46 miliarde lei, în creștere cu 4,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezintă un nivel de 3,6% din PIB, cu 0,3 puncte procentuale mai mici fata de aceeași perioadă a anului precedent.

Totodată, cheltuielile cu bunuri și servicii, de 26,19 miliarde lei, s-au majorat cu 16,9% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. O creștere se reflectă la bugetele locale, respectiv 21,3% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, de 10,1%.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 10,92 miliarde lei. Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent plățile de dobânzi aferente portofoliului de datorie publică s-au majorat cu 3,84 miliarde lei ca urmare a creșterii ratelor de dobândă în contextul inflationist manifestat îndeosebi începând cu a doua parte a anului 2021, atât pe plan intern cât și internațional, cât și ca urmare a incertitudinilor generate de conflictul armat din Ucraina.

Și cheltuielile cu asistența socială, de 74,1 miliarde lei, au fost în creștere, cu 17,8%. Evoluția cheltuielilor cu asistența socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2022, a punctului de pensie cu 10%, respectiv de la 1.442 lei la 1.586 lei, a nivelului indemnizației sociale pentru pensionari (pensia minimă) de la 800 lei la 1.000 lei, de acordarea unui ajutor financiar pentru pensionarii sistemului public de pensii cu pensii mai mici sau egale cu 1.600 de lei, astfel încât toți cei care se încadrează în această categorie să aibă un venit de 2.200 de lei, în luna ianuarie 2022, precum și de acordarea celei de-a 13-a indemnizații pentru persoanele cu dizabilități.

"Totodată, se reflectă majorarea alocației de stat pentru copii, astfel, alocația de stat pentru copii crește, începând cu 1 ianuarie 2022, la 600 de lei pentru copiii în vârstă de până la 2 ani sau până la 3 ani, în cazul copilului cu handicap. Totodată, copiii cu handicap beneficiază de această sumă până la împlinirea vârstei de 18 ani. De

asemenea, s-a majorat la 243 de lei alocatia de stat pentru copiii cu vârsta cuprinsa între 2 ani si 18 ani, dar si pentru tinerii de peste 18 ani care urmeaza cursurile liceale sau profesionale, pâna la terminarea acestora, inclusiv pentru cei cu handicap care urmeaza o forma de învățământ preuniversitar prevazuta de lege, dar nu mai târziu de împlinirea vârstei de 26 de ani", semnaleaza MF.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 4,4 miliarde lei. În principal, aceasta suma reprezinta subventii pentru transportul de calatori, precum si pentru sprijinirea producatorilor agricoli.

Alte cheltuieli au fost de 3,42 miliarde lei, reprezentând, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor, conform legislatiei în vigoare, burse pentru elevi si studenti, alte despagubiri civile.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 13,5 miliarde lei, cu 18,3% mai mari comparativ cu primele cinci luni ale anului precedent, iar cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 16,45 miliarde lei.

"Se observa o crestere a ponderii investitiilor finantate din fonduri externe nerambursabile postaderare, acestea reprezentând 56,6% din totalul cheltuielilor pentru investitii în timp ce cheltuielile de investitii din resurse interne au înregistrat o diminuare", puncteaza Ministerul Finantelor.